

Akademický bulletin

AV ČR

2/1996

Z AKADEMICKÉ RADY

Ze 48. zasedání AR

Zasedání Akademické rady se konalo 30. ledna 1996 a řídil je předseda Akademie věd R. Zahradník.

Při ověření zápisu ze 47. zasedání AR (bod I) byly upřesněny některé body. Přípravou schůzky se zástupci ministerstva hospodářství a dalšími odborníky ve věci průzkumu a těžby zlata byl pověřen V. Pačes. Navržený program VIII. zasedání Akademického sněmu bude doplněn o odboornou přednášku na téma "Pohled do mikrosvěta živé a neživé přírody okem elektronové mikroskopie" – referuje Prof. Ing. R. Autrata, DrSc. Na základě doporučení Legislativní komise bude změněn název bodu 8 programu tohoto zasedání takto: "Zpráva o stavu prací na novelizaci Stanov AV ČR".

Při informaci o aktuálních otázkách činnosti AV ČR (bod II) seznámil R. Zahradník AR s výsledky jednání vlády ČR o průběhu transformace Akademie věd ČR ke dni 31. 12. 1995. Dále informoval o společném jednání předsednictva AR s Radou vlády pro výzkum a vývoj k otázkám financování vědy dne 29. 1. 1996, které přispělo k objasnění některých aktuálních otázek v této oblasti.

Návrh na přijetí projektů do Programu rozvoje badatelského výzkumu v klíčových oblastech vědy pěstovaných v AV ČR (bod III) uvedl V. Pačes, který mj. konstatoval, že návrhy projektů byly podle schválených pravidel přísně posuzovány Vědeckou radou AV ČR a rozpis výše účelových neinvestičních prostředků na rok 1996 byl navržen v Komisi AV ČR za účasti členů AR odpovědných za vědní oblasti.

AR vyslovila souhlas s přijetím 28 projektů Programu, s rozpisem neinvestičních prostředků a s určením nositelů a řešitelů projektů podle předloženého návrhu s připomínkami. Zároveň schválila protokoly o výsledku hodnocení jednotlivých projektů badatelského výzkumu a o výši přidělených prostředků do projektů a jejich jednotlivých částí. AR uložila V. Pačesovi, předsedovi komise AR pro posuzování a hodnocení projektů přihlášených do Programu, informovat do 6. 2. 1996 navrhovatele o výsledcích soutěže, uzavřít příslušné smlouvy s nositeli projektů a zajistit další postup ve smyslu Pravidel pro poskytování účelových finančních prostředků ze státního rozpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Závěrem AR konstatovala, že veřejná soutěž vyhlášená v říjnu 1995 na účast v Programu rádně proběhla a byla ukončena.

Konečný návrh na přijetí projektů do Programu podpory rozvoje přístrojového vybavení progresivních vědních oborů v AV ČR (bod IV) zdůvodnil R. Zahradník.

AR vyslovila souhlas s konečným návrhem na přijetí 3 projektů do Programu AV včetně jejich finančního zajištění.

tění a určení nositelů a řešitelů, uložila R. Zahradníkovi informovat do 6. 2. 1996 navrhovatele o výsledcích soutěže, uzavřít příslušné smlouvy s nositeli projektů a zajistit další postup ve smyslu Pravidel pro poskytování účelových finančních prostředků ze státního rozpočtu na podporu výzkumu a vývoje. AR konstatovala, že veřejná soutěž vyhlášená v říjnu 1995 na účast ve zmíněném Programu rádně proběhla a byla ukončena.

Návrh smlouvy o sdružení k provozování "Sdružené ultrastopové laboratoře" uzavírané mezi Ústavem analytické chemie AV ČR, Českým geologickým ústavem a Českou zemědělskou univerzitou (bod V) zdůvodnila H. Illnerová.

AR vyslovila souhlas s uzavřením smlouvy o sdružení podle předloženého návrhu a pověřila H. Illnerovou, aby smlouvu po jejím podpisu smluvními stranami jménem AR potvrdila.

Návrh na změnu ve složení Ekonomické rady AV ČR (bod VI/1) uvedl V. Petrus.

AR přijala rezignaci JUDr. M. Illnera na členství v Ekonomické radě AV ČR a vyslovila mu poděkování za vykonanou práci. Dále jmenovala PhDr. Stanislava Provažnku, CSc., členem Ekonomické rady AV ČR s účinností od 1. 2. 1996.

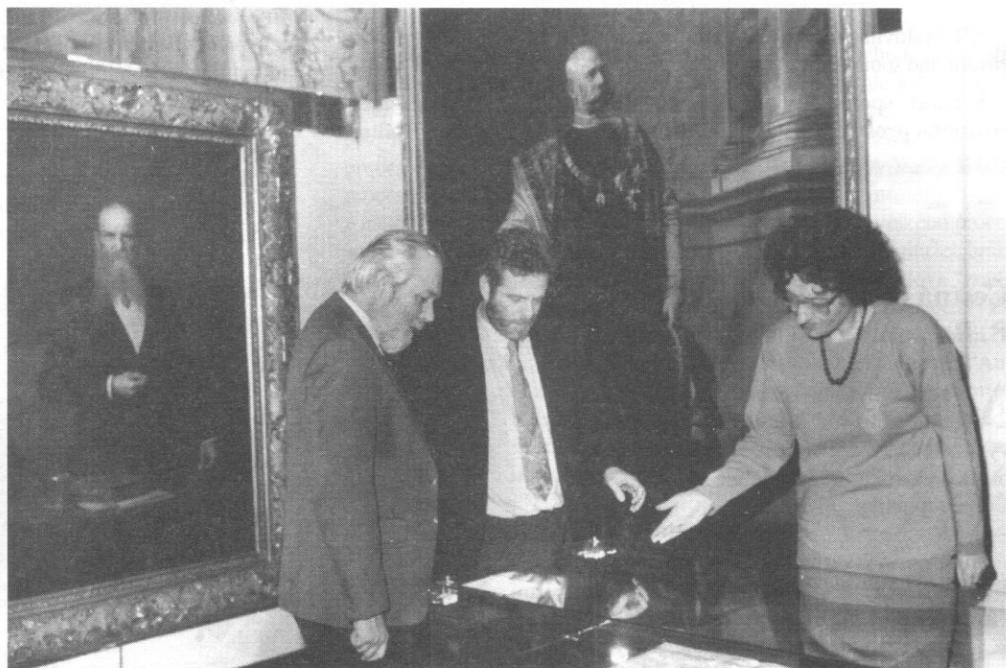
Materiál o výsledcích konkurzu na zahraniční pracovní cesty na rok 1996 (bod VIII) uvedl M. Mareš.

AR schválila výsledky konkurzu a uložila J. Niederlovi informovat pracoviště AV ČR o výsledcích konkurzního řízení.

Informaci o podpisu dohody o vědecké spolupráci mezi AV ČR a Národním fondem pro vědecký výzkum Belgie (N.F.W.O. - vlámské společenství Belgie) (bod IX) uvedl M. Mareš.

AR schválila dohodu o vědecké spolupráci mezi AV ČR a N.F.W.O. Belgie na léta 1996-2000 ze dne 19. 1. 1996.

Návrh na ustavení Českého komitétu pro čistou a užitou biofyziku (bod X) zdůvodnil M. Mareš.

8. února 1996 byla v Lobkovicím paláci Národního muzea na Pražském hradě otevřena výstava Umělecké poklady České akademie věd a umění. Na snímku autorka výstavy PhDr. Jana Bělohlávková (upravo), uprostřed PhDr. Antonín Kostlán, CSc., ředitel Archivu AV ČR. K výstavě se vrátíme v příštím čísle AB.

Foto © KAV, Jiří Plechatý

AR vyslovila souhlas s ustavením Českého komitétu pro čistou a užitou biofyziku v tomto složení: Doc. RNDr. L. Dvořák, CSc. (PřF UP Olomouc), RNDr. K. Janáček, DrSc. (MBÚ), Doc. RNDr. O. Jelínek, CSc. Fyzikální ústav MFF UK), Doc. RNDr. V. Kleinwächter, CSc., (BFÚ), Prof. RNDr. A. Kotyk, DrSc. (FGÚ), Doc. RNDr. V. Mornstein, CSc. (Lékařská fakulta MU Brno), Prof. RNDr. E. Paleček, DrSc. (BFÚ), Prof. Ing. M. Rakovič, DrSc. (1.LF UK Praha), RNDr. J. Šlotová, CSc. (BFÚ).

Návrh na doplnění členů Českého komitétu pro biochemii a molekulární biologii (bod XI) zdůvodnil M. Mareš.

AR vyslovila souhlas s uvolněním Doc. RNDr. G. Entlichera, CSc., (PřF UK) z členství v tomto komitétu a s jmenováním těchto jeho nových členů: Doc. RNDr. I. Kučery, DrSc., (PřF MU Brno), RNDr. M. Machaly, CSc. (Výzk. ústav veterinární Brno), RNDr. B. Brzobohatého, CSc. (BFÚ), RNDr. V. Hořejšího, CSc. (ÚMG), Ing. P. Šebo (MBÚ), Ing. J. Haška (MBÚ).

Návrh na změnu předsednictva Českého národního komitétu programu UNESCO Člověk a biosféra - MAB (bod XII) zdůvodnil M. Mareš.

AR vzala se souhlasem na vědomí toto složení předsednictva Českého národního komitétu MAB: RNDr. J. Květ, CSc. (BÚ) /předseda/, Doc. RNDr. P. Kovář, CSc. (PřF UK Praha) /místopředseda/ a Prof. J. Jeník, CSc. (PřF UK Praha) /člen předsednictva/.

K návrhu na jmenování ředitele Masarykova ústavu AV ČR (bod XIII) informoval V. Herold, že vědecká rada MSÚ vyslovila souhlas s dvoyletým funkčním obdobím navrženého kandidáta.

AR jmenovala na návrh vědecké rady MSÚ AV ČR Doc. Dr. Jaroslava Opata, DrSc., do funkce ředitele Masarykova ústavu AV ČR s účinností od 1. 2. 1996 na dva roky, tj. do 31. 1. 1998.

Návrh na jmenování ředitele Ústavu informatiky a výpočetní techniky AV ČR (bod XIV) uvedl K. Jungwirth.

AR jmenovala na návrh vědecké rady ústavu doc. RNDr. Petra Hájka, DrSc., do funkce ředitele Ústavu informatiky a výpočetní techniky AV ČR s účinností od 1. 3. 1996 na čtyři roky, tj. do 29. 2. 2000.

AR vyslovila souhlas s členstvím předsedy AV ČR R. Zahradníka v čestném výboru festivalu "Nový zákon umění" (bod XVI), který se bude konat v říjnu 1996 v Praze.

Návrh na převzetí záštity nad konferencí "Filozofické dílo Descarta" předsedou AV ČR v rámci oslav 400. výročí narození René Descarta (bod XVII) přednesl V. Herold. Konferenci uspořádá v září 1996 Filozofický ústav AV ČR ve spolupráci s Univerzitou Karlovou. V diskusi bylo doporučeno zvážit účast matematiků na jednání konference.

AR vyslovila souhlas, aby předseda AV ČR R. Zahradník převzal záštitu nad touto konferencí.

V rámci spolupráce mezi Akademii věd ČR a Ministerstvem životního prostředí ČR (bod XVIII/1) informovali Z. Brož a H. Illne-

rová o rozhodnutí MŽP zařadit čtyři téma spolupráce navržená Akademii věd ČR do veřejné grantové soutěže s názvem programu "Výzkum a vývoj". Zároveň si MŽP od AV ČR vyžádal předběžný odhad objemu předpokládaných finančních prostředků na kalendářní rok 1996. Předpokládá se, že po vyhlášení veřejné soutěže MŽP v druhé polovině února 1996 v denním tisku (Hospodářské noviny) podají uvedení navrhovatelé témat "Eutrofizace vod a krajiny" (RNDr. J. Pokorný, Botanický ústav, pracoviště Třeboň), "Environmentální rizika" (Prof. F. Kaštánek, Ústav chemických procesů), "Ekologicky šetrné hospodaření v krajině" (Dr. M. Peňáz, Ústav ekologie krajiny) a "Ochrana biodiversity" (Dr. Rusek, Ústav půdní biologie) přihlášky do soutěže v koordinaci a za účasti dalších pracovišť Akademie věd.

Informaci o programu č. 250 "Posilení výzkumu na vysokých školách" (bod XVIII/3) podala H. Illnerová. Na základě dopisu RNDr. M. Bezdeka, CSc., člena Rady programu, informovala o možnostech personální účasti pracovníků na tomto programu. Jeho cílem je vybudovat na vysokých školách badatelská centra zaměřená na perspektivní výzkumné projekty. Tato centra (laboratoře) budou soustředovat především mladé vědce a budou prostředím pro přípravu doktorandů. Jedním z klíčových bodů Programu je výběr vedoucího týmu - význačné vědecké osobnosti. Tato skutečnost otevří prostor pro uplatnění badatelů z pracovišť AV a mohla by být popudem i k návratu některých našich vědců ze zahraničí. Existuje několik možností pro realizaci účasti pracovníků AV ČR jako vedoucích týmů, a to: 1. vedoucí týmu přejde do kmenového stavu vysoké školy, 2. vedoucí týmu bude mít souběžný pracovní poměr v AV i na vysoké škole podle konkrétní dohody s orgány školy (pracovníci týmu však budou v kmenovém stavu VŠ), 3. vznikne společná laboratoř (např. smlouvou o spolupráci), kdy prostorové nároky a nároky na mzdrový fond pro členy týmu budou uplatněny na příslušné VŠ. Případ sub 2 pak může být vhodným předstupněm k vytvoření takové laboratoře. Podrobné podmínky a všechny informace o programu 250 jsou k dispozici na internetové adrese (www.MŠMT). Bližší informace o programu bude uveřejněna v Akademickém bulletinu.

Informaci o aktuálních otázkách udělování vědeckých hodností (bod XVIII/4) v souvislosti s problémy, které znamená nepřijetí nového zákona o vysokém školství pro vědeckou přípravu a udělování vědecké hodnosti kandidátů věd přednesl V. Pačes.

AR uložila V. Pačesovi, aby připravil příslušné podklady a podle uvážení jednal o realizaci dalších v úvahu přicházejících návrhů.

O stavu databáze ASEP v Knihovně AV ČR (bod XVIII/6) podal informaci V. Herold.

AR uložila V. Heroldovi, předsedovi Komise pro vědecké informace, aby formou hromadného dopisu člena Akademické rady požádal řediteli pracovišť o odstranění stávajících nedostatků a důrazně je upozornil na jejich osobní odpovědnost za poskytování kvalitních a úplných údajů do databáze ASEP. □

Čestná oborová medaile B. Bolzana

Medaile byla zřízena Československou Akademii věd 2. září 1965 k ocenění vynikajících vědeckých prací v oboru matematiky. Od roku 1993 ji uděluje Akademie věd České republiky.

Autorem výtvarného návrhu medaile B. Bolzana je akad. sochař a medailér Jan Václav Straka (1918–1983), žák profesora O. Španieľa. Tím, že do předávané medaile je vyryto jméno jejího nositele, stává se individuálním uměleckým předmětem.

Bernard Bolzano (z ilustračního fondu KNAV)

Bernard Bolzano (1781–1848) byl významný český matematik, logik, filozof a teolog italského původu. Jako katolický bohoslovec se stal profesorem náboženství na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde vynikal přesvědčivostí výkladu, opřenou o hlubokou věru a rozumový přístup. Jeho originalita mu způsobila mnohé problémy, které vyvrcholily jeho nuceným odchodem z fakulty. Dále se pak plně věnoval vědecké práci. Ve filozofii byl eklektik, v matematice patřil mezi průkopníky moderních pracovních metod. Definoval přesně některé pojemky a vytvořil základy obecné teorie funkcí, jimž značně předstihl svou dobu.

*Jeho nejobjasnějším dílem je Vědosloví (*Wissenschaftslehre*), v němž se jako první soustavně zabýval základy logiky. Vedle dalších prací z filozofie a matematiky vyšlo posmrtně přečí*

*přátel Bolzanovo nejvýznamnější dílo Paradoxy nekonečna (*Paradoxien des Unendlichen*).*

B. Bolzano byl členem Královské české společnosti nauk a získal si zásluhu o její rozvoj.

Nositeli čestné oborové medaile B. Bolzana jsou například:

prof. Kazimierz Kuratowski (Polsko) 1967

prof. Vladimír Kořínek 1969

prof. Josef Novák 1970

prof. Jaroslav Kurzweil 1981

prof. Czeslaw Olech (Polsko) 1981

akad. Sergej L. Sobolev (Sov. svaz) 1981

prof. Karel Rektorys 1983

prof. Jindřich Nečas 1990

prof. Erwin Edgar Underwood (USA) 1993

prof. George J. Klir (USA) 1994

prof. Gene H. Golub (USA) 1994

prof. Juris Hartmanis (USA) 1995

□

ZE ŽIVOTA ÚSTAVŮ

Současná analytická filozofie

– společný projekt Filozofického ústavu AV ČR a Vzdělávací nadace Jana Husa

Hlavním cílem projektu je uvést do českého filozofického i obecně kulturního kontextu klíčová témata diskutovaná v současné analytické filozofii, poslat zastoupení tohoto proudu ve vysokoškolské výuce filozofie a představit odborné i širší veřejnosti výrazné osobnosti světové analytické filozofie. V rámci projektu navštíví Českou republiku v letním semestru 1996 postupně několik předních analytických filozofů, kteří vystoupí se sérií přednášek a seminářů na Filozofické fakultě UK v Praze a na Filozofické fakultě MU v Brně (vedle přednášek pro studenty filozofie se plánují veřejné přednášky). Projekt současně umožní zakoupit relevantní filozofickou literaturu, která dosud chybí v našich knihovnách.

Podobný cyklus přednášek a seminářů se uskutečnil už v loňském akademickém roce: v Praze a v Brně vystoupili profesoři T. Baldwin (Cambridge University), P. Engel (Paris, CREA), P. Leonardi (Universita di Venezia), K. Mulligan (Université de Genève), K. Wilkes (Oxford University) a J. Katz (City University of New York). Mezi letošními přednášejícími budou mimo jiné M. Davies (Oxford), A. Grayling (London), K. Lehrer (Tucson, Arizona) a D. Follesdal (Oslo-Stanford).

Garantem projektu je pracovní skupina filozofie jazyka a vědy Filozofického ústavu AV ČR, která tímto způsobem dává vysokým školám k dispozici své mezinárodní kontakty. Tematicky projekt navazuje na kurz analytické filozofie jazyka, který vedl v loňském roce na Filozofické fakultě UK koordinátor projektu PhDr. Petr Kotátko, CSc. Letošní ani loňský přednáškový cyklus by se nemohl uskutečnit bez velkorysé finanční podpory Vzdělávací nadace Jana Husa.

V návaznosti na tento projekt organizuje pracovní skupina filozofie jazyka a vědy Filozofického ústavu AV ČR již druhý týdenní studijní pobyt studentů FF UK na University of Kent (Canterbury), jehož sponzorem je Fond pro obnovu a rozvoj vysokých škol. V jeho rámci se uskuteční česko-britská studentská konference věnovaná filozofii Ludwiga Wittgensteina.

-fl-

Největší politický proces M. Horáková a spol.

(K nové knize Karla Kaplana, *Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, nakladatelství Doplněk, Brno 1995*)

Léta politických procesů patřila a patří do života ještě žijících generací. Jsou zaznamenána v jejich vědomí a tím i ve vědomí národa. Úder, kterým byl nástup komunistické vlády v Československu, pozna-

menal každého, kdo na tomto místě Evropy několik let po skončení 2. světové války žil. Otázka, proč jsme z a s e zklamali a oddali se, tentokrát domácí moci, je v podvídání národa stejně špatně položena jako otázka, proč se obžalovaní při procesech padělých let přiznávali. Padla na tiskové konferenci, uspořádané v souvislosti s vydáním nové knihy Karla Kaplana, *Největší politický proces*, M. Horáková a spol. „Největší politický proces“ nejen rozkrývá situaci a zpracovává dostupné materiály, ale přispívá k objasnění historických, psychologických a politických souvislostí, které poznamenaly v 2. pol. 20. století život i duši národa. Otevírá spolu s dalšími knihami z tohoto období skutečnosti, které bychom měli lépe znát, máme-li sami sobě porozumět a máme-li, spolu s mladou generací, pochopit, co se stalo v prostoru, kde žijeme, i proč je tento prostor takový, jaký je. Hlubší pohled na hrůzu procesu odkrývá i druhou stránku skutečnosti: ohromující, možná už v nás neexistující statečnost, kterou žádná „přiznání“ nemohou umenšit. Věrnost sobě a svým ideálům, důstojnost, nezlomenou těžko představitelným ponížováním, jemnost ducha, živou i ve chvíli popravy.

Ušlechtilost, důstojnost, jemnost – slova a vlastnosti, které se už nenenosí. Ale existovaly a možná právě proto, že jejich nositelé byli zákonitě decimováni, či: jsou zákonitě decimováni, svět jich pozývá. I v tom je poučení „Největšího politického procesu...“

„Soudní proces M. Horáková a spol., jehož výroba trvala od podzimu 1949 do června 1950, měl v historii politických procesů let 1948–1954 klíčový význam. Nejen proto, že šlo o vůbec největší politický proces v poúnorovém Československu, ale také proto, že se při jeho konstruování začal od té doby uplatňovat sovětský vzor a že se role jednotlivých článků mechanismu na výrobu politických procesů jasně vyhranila...“ píše K. Kaplan. Na tiskové konferenci hovořil o svém záměru zasadit proces do politického života země a ukázat, jaké motivy vedly aktéry procesu k boji proti komunismu, zachytit politickou atmosféru, úvahy a názory i to, jak se podařilo uplatnit výrobní technologii velkého procesu. Zvláštní kapitolou podle něho byla úloha justice, která, bohužel, hrála aktivní roli, ač se jednalo o právníky ještě z minulé školy. Slova „zrada inteligence“ byla upřesněna na „zrada některých z inteligence...“ Že vedle kariéry hrál svou roli i strach, potvrdili ti, kdo proces pamatují.

František Přeučil, jeden ze souzených, v doslovu knihy napsal: „Autorovi patří dík za nás všechny. Zejména za ty desítky veřejnosti málo známých, za tisíce dalších, kteří již nejsou mezi námi, za členy jejich rodin a příbuzné, neboť těm všem touto knihou postavil pomník. Dík za dobrou a hlavně pravdivou knihu.“

-sd-

Dvojí úžas nad Encyklopedií

Novou encyklopedii českého výtvarného umění přivítali autoři, zástupci nakladatelství Academia, (které knihu vydalo) a představitelé Ústavu dějin umění AV ČR, (který dvousvazkové dílo připravil) spolu s novináři na tiskové konferenci 2. února. Vzhledem k pátečnímu odpoledni byla nezvykle vysoká účast novinářů tím prvním, co vzbudilo úžas – na straně hostitelů. Hosté měli příležitost

dovzědět se nejen něco ze základní náročné přípravy manuálu, který má 3200 hesel, na nichž pracovalo přes 200 autorů a který zachycuje nejrůznější obory výtvarného umění v českých zemích od nejstarších dob až po osmdesátá léta dvacátého století – ale mohli ve slovech ředitele nakladatelství Academia Alexandra Tomského najít povzbuzení k optimismu, až – znovu – k úžasu.

“Jsme tu, abychom oslavili tuto knihu,” řekl, “a radovali se, že takové knížky u nás vůbec vycházejí. Najít sponzory a dotace není lehké, knižní trh je v nepořádku, inteligence chudne – ale kupuje knihy! Dají-

-li u nás čtenáři 1000 korun ze svého platu na četbu, je to skvělé. Kniha pořád ještě lidi zajímá a to je důvod k aristotelovskému úžasu a radosti, byť bychom žili ve společnosti, jejíž kriticizmus, mocně podpořený marxistickým obdobím, vede tak často k závisti, malosti, nenávisti...”

Křest nové knihy nakladatelství Academia, která je i vítězstvím Ústavu dějin umění AV ČR a plodem svaté trpělivosti tvůrčího týmu vedeného Dr. Andělou Horovou, byl i s kritickými připomínkami radostnou společenskou událostí na půdě Akademie věd. -sd-

Představujeme ústavy Akademie věd ČR

Geofyzikální ústav AV ČR

Casto slýcháme a čteme zprávy o přírodních pohromách zvaných zemětřesení. Šokují nás počty zmařených životů a zraněných lidí i obrovské materiální škody. Zemětřesení jako přírodní úkaz nelze z našeho života vyloučit, je jeho permanentním průvodcem vzhledem ke stálé pokračujícímu vývoji planety. Jde o okamžité uvolnění velkého množství energie při pohybech v nitru Země, které se projevuje také na našem území, i když díky stáří Českého masivu nikoli v nebezpečné podobě. Nelze tedy zemětřesení nevnímat, ale je možné dlouhodobými prognózami předejít katastrofálním následkům, které by mohly ohrozit i naše velké stavby, jako přehrady či jaderné elektrárny. Zemětřesoucí činnost na našem území registrují stanice vybudované Geofyzikálním ústavem Akademie věd České republiky.

Ústav vznikl v roce 1953 jako zakládající ústav Československé akademie věd a ve své činnosti navázal na někdejší Státní ústav geofyzikální, založený v roce 1920. Po rozdělení Československa na dva nezávislé státy se Geofyzikální ústav stal součástí Akademie věd České republiky jako jeden z pěti ústavů, které se zabývají vědami o Zemi. Jeho základní aktivity zahrnují především observatorní a polní měření vybraných geofyzikálních polí na území republiky a v rámci širšího okolí střední Evropy, spolupráci při mezinárodních výzkumných projektech a výměnu dat s datovými centry. Zvýšená pozornost se věnuje laboratornímu studiu vlastností hornin, teoretickému a numerickému modelování geofyzikálních polí, interpretaci experimentálních dat i studiu klimatických změn v souvislosti se sluneční aktivitou a pohybem Slunce.

Geofyzikální ústav má pět oddělení: seismické, gravimetrické, geotermické, geomagnetické a geoelektrické.

Seismické oddělení se podílí na monitorování globální seismické aktivity v rámci základní světové sítě a jejího napojení na síť národní, na výměně seismických záznamů i výsledků jejich interpretace. Zabývá se studiem hlubinné stavby a procesů v zemské litosféře, studiem elastických parametrů hornin za zvýšených tlaků a teplot, numerickým modelováním seismických vlnových polí, zemětřesné činnosti a seismických účinků. Z nejnovějších mezinárodních aktivit Geofyzikálního ústavu připomeňme významnou spolupráci na nedávno ukončeném projektu hlubinného vrtu v Bavorsku blízko naší hranice s Německem. Cílem vrtu hlubokého téměř 10 km bylo ověřit strukturu Země a konfrontovat poznatky se všemi dostupnými metodami hlubinného průzkumu. K tomu bylo zapotřebí údajů získaných i v naší republice.

Gravimetrické oddělení se soustřeďuje na do budování komplexní slápotové stanice Lazec u Českého Krumlova s cílem zapojit ji do integrované sítě evropských slápotových stanic. Zabývá se dále vědeckým výzkumem poruchových faktorů souvisejících se slápotovými deformacemi Země, studiem pole napětí ve vybraných oblastech našeho území, řešením a optimalizací hustotních modelů litosféry na území střední Evropy.

Geotermické oddělení zaměřuje současnou činnost na koordinaci mezinárodního projektu mapování tepelného toku na území Evropy a interpretaci hlubinných teplotních polí při studiu hlubinné stavby podél kontinentálních transeků. Věnuje se také výpočtu hlubinných teplot v kůře a svrchním plášti pro určení základních podmínek k interpretaci geofyzikálních dat.

Geologické oddělení se zabývá výzkumem variací přirozeného elektromagnetického pole Země, observatorní činností při nepřetržitém záznamu a vyhodnocování elementů elektromagnetického pole spolu s mezinárodní výměnou dat. Dále se podílí na analýze dat globální sítě geomagnetických observatoří pro hlubinnou sondu při návrhu modelů rozložení elektrické vodivosti v Zemi a jejich interpretaci ve vztahu k atmosférické cirkulaci a procesům v ionosféře. Ve seismických aktivitách oblastech přispívá k registraci variací elektromagnetického pole ve vztahu k procesům akumulace a uvolňování napětí v zemské kůře a pomáhá tak rozšířit poznání fyzikálních mechanismů elektrické vodivosti.

Geomagnetické oddělení se podílí na studiu proměnlivosti magnetického pole Země a jejích vazeb s dlouhodobými i krátkodobými změnami klimatu a atmosférické cirkulace. Dále se zabývá zkoumáním vlivu Slunce a meziplanetárního prostředí na dynamické procesy v magnetosféře, ionosféře, neutrální atmosféře a biosféře s cílem zpřesnit stávající poznatky a využít je k prognostickým účelům. Předmětem činnosti oddělení je také vyšetřování dlouhodobých změn zemského magnetického pole na základě opakových měření podél vybraných profilů.

Prospešnost činnosti Geofyzikálního ústavu Akademie věd České republiky potvrzuje například mapa rozložení epicentrálních zón seismické aktivity v západních Čechách v období 1989-1992. Patří mezi ně oblasti Nový Kostel, Kraslice, severně od Aše a jihovýchodně od Kynšperka nad Ohří.

Ivo Hrozek

GEOFYZIKÁLNÍ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
Boční II/1401, Praha 4, PSČ 141 31
ředitel: RNDr. Vladimír Čermák, DrSc.
telefon: 02/67103326-7, 764539
fax: 02/761549

Mapka rozložení epicentrálních zón seismické aktivity v západních Čechách v období 1989–1992

ZPRÁVY – OZNÁMENÍ

Nadace Český literární fond

vypisuje výběrové řízení na

a) poskytnutí příspěvků na vydávání nekomerčních knižních titulů, periodik a realizaci kulturních projektů z oblastí krásné a překladové literatury, vědecké a odborné literatury, novinářství, divadla, rozhlasu, filmu, televize a zábavního umění (žádost je nutno předložit na formuláři, který je k dispozici v sídle Nadace)

b) poskytnutí stipendií na vytvoření původních prací spadajících do výše uvedených oblastí.
Uzávěrka podání žádostí je 29. února 1996.

Bližší informace žadatelé obdrží v sídle Nadace Český literární fond, Pod Nuselskými schody 3, Praha 2, telefon: 691 19 08, 691 13 62, fax: 691 13 75.

Konkurs

Ústav teorie informace a automatizace AV ČR vyhlašuje konkurs na vysokoškolské místo v oddělení adaptivních systémů.

Jedná se o práce na výzkumném projektu zabývajícím se aplikací bayesovské statistiky na vyhodnocování medicínských a fyzikálních dat.

Plat. zař. podle zák. č. 43/92 Sb., nař. vl. č. 251/92 Sb.

Požadujeme: Absolventa MFF UK nebo FJFI ČVUT se zaměřením na modelování, algoritmizaci a aplikovanou statistiku. Znalost C++ výhodou. (Zajímavá práce, mladý kolektiv, perspektiva.)

Přihlášky je možné podat do 14 dnů po zveřejnění inzerátu.

Bližší informace podá Ing. M. Kárný, DrSc., tel. 883421, e-mail: school@utia.cas.cz

Nabídka

Ústav chemických procesů AV ČR nabízí k bezúplatnému převodu neupotřebitelného majetku ostatním pracovištěm AV ČR:

1. užitkový automobil Škoda 1203-combi, rok pořízení 1985, pořizovací cena 46 363,- Kč.
2. osobní automobil Volha 2410, rok pořízení 1987, pořizovací cena 122 950,- Kč.

Pracoviště AV ČR se mohou informovat u ing. Melkové na tel. 325 954. □

Výstava

Ústav dějin umění AV ČR ve spolupráci s Českým muzeem výtvarných umění, Museum Bochum a Ministerstvem kultury ČR připravil výstavu "Jiří Valenta – Souborné dílo". Museum Bochum, Bochum, 28. ledna – 10. března 1996. Katalog Mahulena Nešlehová. Texty Mahulena Nešlehová, Petr Spielmann, Jan Koblasa, Věra Linhartová. □

Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy "Talent 95"

Konkurní podmínky

A. Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy "TALENT 95"

1. Cena se uděluje jako ocenění činnosti jednotlivců a pracovních týmů

– za původní výsledky dosažené v technických, přírodních a společenskovědních oborech i v oblasti vědy a výzkumu,
– za taková řešení problémů, která svým charakterem znamenají zásadní přínos k rozvoji společnosti, přičemž byly dosaženy:

a/ v roce 1995

b/ v letech předchozích, pokud se jejich společenský význam plně projevil až později.

2. Cena se uděluje jednotlivcům, jejichž věk k hodnocenému roku nepřesahuje 26 let. U kolektivů je udělení Ceny podmíněno zastoupením alespoň poloviny členů ve věku do 26 let s tím, že tato část kolektivu má rozhodující zásluhu na dosažených výsledcích.

3. Ročně se uděluje nejvýše osm Cen, každá je spojena s finanční odměnou do výše 5000,- Kč.

B. Čestná uznání ministra školství, mládeže a tělovýchovy "TALENT 95"

1. Ministr školství, mládeže a tělovýchovy udělí Čestné uznání za mimořádné výsledky dosažené v oblasti:

- a) vědy a výzkumu
- b) projektových a designerských prací
- c) konstruktérských prací
- d) mezinárodní činnosti v oblasti vědeckotechnických aktivit mládeže
- e) organizátorské, pedagogické a propagační činnosti v oblasti vědeckotechnické činnosti mládeže

2. Čestné uznání se v kategoriích a) až c) uděluje jednotlivcům, jejichž věk k hodnocenému roku nepřesahuje 26 let. U pracovních týmů je udělení Čestného uznání podmíněno zastoupením alespoň poloviny členů ve věku do 26 let s tím, že tato část kolektivu má rozhodující zásluhu na dosažených výsledcích.

V kategoriích d) a e) není udělení limitováno věkovou hranicí

3. Ročně se uděluje nejvýše osm Čestných uznání, z nichž každé je spojeno s věcným darem v hodnotě do 300,- Kč.

Návrhy (přihlášky) k ocenění jednotlivců i kolektivů mohou podávat:

- a) orgány státní správy
- b) občanská sdružení
- c) hospodářské subjekty
- d) vědecké rady vysokých škol a ústavů AV ČR
- e) řídící orgány odborných soutěží studentů

Organizační pokyny

1. Přihlášky do konkursu přijímá Institut dětí a mládeže MŠMT ČR, Talentcentrum, Sámo-

Přednášky ČSKI

Česká společnost pro kybernetiku a informatiku, Odborná skupina teoretické robotiky zve na přednášku:

Milan Studený (ÚTIA AV ČR) – Řetězové grafy pro popis struktur podmíněné nezávislosti – ve čtvrtek 15. února 1996 od 9.00 hod. v ÚTIV AV ČR.

Odborná skupina aplikované matematické logiky zve na semináře, které se konají vždy ve středu v 9.00 hod. v ÚTIV AV ČR.

Program:

14. února 1996 E. Pelikán: Některé zajímavé aplikace neuronových sítí

28. února 1996 P. Hájek: Zadehův zobecněný modus ponens z logického hlediska

Odborná skupina pro neuronové sítě zve na semináře, které se konají vždy v pondělí od 13.00 hod. v ÚTIV AV ČR.

Program:

19. únor O. Kufudaki (ÚTIV AV ČR) Lambda - theta sítě

26. únor P. Klán (ÚTIV AV ČR): Vnučená informace a práce s ní.

Všechny přednášky se konají v zasedacím sále Ústavu informatiky a výpočetní techniky AV ČR (místnost č. 318, 2. patro), Pod vodárenskou věží 2, Praha 8 – Libeň, stanice tramvají 12, 17 a 24 Ládví. □

va 3, 101 00 Praha 10, k rukám ing. Otto Hoffmanna do 10. 3. 96 (telefon 724680, 723455, 74709, fax 69 11 274)

2. Stručný návrh na ocenění musí obsahovat:
a) jména, příjmení, data narození pracovníků navrhovaných k ocenění včetně plné adresy zaměstnavatele (školy),

b) základní identifikační údaje o řešeném problému, či práci v rozsahu nezbytném pro odpovědné posouzení návrhu, popř. v příloze závěry oponentních řízení či mezinárodní ocenění

c) charakteristiku úkolu či řešení z hlediska:

- původnosti řešení
- společenského významu úkolu
- úrovně řešení ve vztahu ke špičkové světové úrovni
- uplatnění vyřešeného úkolu v praxi

4. Návrhy na udělení Cen a Čestných uznání splňující podmínky tohoto konkursu posoudí porota pro udělování Ceny ministra školství, mládeže a tělovýchovy "Talent 95", kterou jmenuje MŠMT.

Udelení Ceny a Čestného uznání se uskuteční v červnu 1996 a rozhodnutí o udělení Ceny a Čestného uznání bude zveřejněno v denním a odborném tisku a v dalších sdělovacích prostředcích.

5. Návrhy a přihlášky, jejich dokladová část a přílohy se vracejí v případě vyžádání navrhovatelem.

Přehled vybraných právních předpisů

uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky za dobu od 1. do 29. prosince 1995

Částka 74

286 Zákon, kterým se doplňuje zákon č. 455/1991, o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech

Zákon vymezuje činnosti, které se nepovažují za živnosti, stanoví podmínky pro živnosti, které jsou provozovány průmyslovým způsobem, ohlašování živnosti, prokazování odborné způsobilosti, specifikuje, co se považuje za živnosti řemeslné, vázané a koncesované.

Částka 75

288 Zákon o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních)

Zákon stanoví podmínky pro nabývání vlastnictví ke střelným zbraním a střelivu, upravuje registraci, držení, nošení a používání střelných zbraní, dále podmínky provozování koncevaných živností souvisejících se střelnými zbraněmi a střelivem a působnost správních orgánů v této oblasti.

Opatření ústředních orgánů

Opatření Ministerstva financí, kterým se stanoví částky pro určení výše příspěvku na dopravu podle zákona o státní sociální podpoře

Částka 76

289 Zákon o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)

Zákon stanoví předpoklady pro zachování lesa a obnovu lesa, podmínky pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodáření v lesích. V části druhé stanoví zákon, že Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, lesy, myslivost a rybářství. Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy pro odvětví zde vypočtená.

290 Nařízení vlády, kterým se stanoví seznam nemocí z povolání

291 Nařízení vlády o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání

Částka 78

295 Vyhláška Ministerstva financí, kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva financí č. 178/1994 Sb., o oceňování staveb, pozemků a trvalých porostů

Částka 79

Opatření ústředních orgánů

Opatření Ministerstva financí, kterým se mění opatření Federálního ministerstva financí ze

dne 27. března 1992 vyhlášené v částce 36/1992 Sb., opatření Federálního ministerstva financí ze dne 10. července 1992 vyhlášené v částce 83/1992 Sb., opatření Ministerstva financí ze dne 8. března 1994 vyhlášené v částce 18/1994 Sb. a opatření Ministerstva financí ze dne 19. září 1995 vyhlášené v částce 57/1995 Sb., kterými se stanoví výše stravného při zahraničních pracovních cestách v cizí měně

Částka 80

299 Nařízení vlády, kterým se vydává celní sazebník a kterým se stanoví sazby dovozního cla pro zboží pocházející z rozvojových a nejméně rozvinutých zemí a podmínky pro jejich uplatnění (celní sazebník)

Částka 81

300 Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 238/1991 Sb., o odpadech, a zákon České národní rady č. 311/1991 Sb., o státní správě v odpadovém hospodářství, ve znění zákona České národní rady č. 466/1992 Sb.

303 Nařízení vlády o minimální mzdě

Platí od 1. 1. 1996 pro organizace odměňující zaměstnance podle zákona č. 1/192 Sb.

Částka 82

305 Zákon o státním rozpočtu na rok 1996

306 Nařízení vlády, kterým se mění a doplňuje nařízení vlády č. 48/1995 Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a na odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a organánech, ve znění pozdějších předpisů

Změna se týká jak rozpočtových tak i příspěvkových organizací v Akademii věd ČR.

307 Vyhláška Ministerstva financí, kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva financí České republiky č. 492/1991 Sb., kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, ve znění vyhlášky č. 582/1992 Sb., vyhlášky č. 327/1993 Sb. a vyhlášky č. 246/1994 Sb.

Mění sazby pojistného počínaje rokem 1996. V Akademii věd se týká příspěvkových organizací.

Částka 83

308 Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 333/1993 Sb., o stanovení minimálních mzdových tarifů a mzdového zvýhodnění

République Française

L'État et la Région d'Ile-de-France

lancent un appel à propositions pour trois

Chaires Internationales de Recherche

“Blaise Pascal”

Chaque Chaire permettra au bénéficiaire, scientifique étranger de haut niveau en Sciences exactes, naturelles, humaines ou sociales, d'être accueilli pendant 12 mois à plein temps répartis sur 2 ans, dans un ou des établissements d'Enseignement supérieur ou de recherche de Paris/Ile de France, autour d'un projet scientifique, avec un environnement, des équipements et des moyens de fonctionnement

- Le montant financier consacré à chaque projet (traitements compris) pourra atteindre 1,3 MF (charges sociales, taxes et dépenses d'accompagnement à déduire*).
- Les bénéficiaires devront donner une dizaine de cours, et un séminaire public devra clore leur séjour.
- Les propositions devront exposer le projet scientifique, en préciser les besoins, et indiquer l'établissement d'accueil.
- Un jury pluridisciplinaire, associant l'**Institut de France**, sélectionnera les candidats, en fonction de l'intérêt scientifique du projet et de la qualité du dossier présenté.

Les propositions devront parvenir le plus rapidement possible,
et au plus tard le 15 mars 1996, à l'adresse suivante:

Fondation de l'École Normale Supérieure

Chaires Internationales de Recherche “Blaise Pascal”

45 rue d'Ulm – 75230 Paris cedex 05

(Renseignements: W. Mercouhoff, ENS, (33-1) 44 32 31 85 – Fax (33-1) 44 32 31 83)
e-mail: Wladimir.Mercouhoff@ens.fr

* A titre indicatif, le tax de TVA le plus courant est de 20,6%; les charges sociales sur les traitements sont d'environ 80% du salaire net.

Formuláře jsou k vyzvednutí v Tiskovém odboru Kanceláře AV ČR, Národní 3, 111 42 Praha 1, tel. (02) 24 24 05 14

za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí a za práci v noci

Výše minimálních mzdových tarifů se zvyšuje u prvních tří tarifních stupňů – vztahuje se k zákonu č. 1/1992 Sb.

310 Vyhláška Ministerstva financí o fondu kulturních a sociálních potřeb

Vyhláška upravuje tvorbu, používání a hospodaření s fondy kulturních a sociálních potřeb u státních podniků, rozpočtových organizací, dalších subjektů, jejichž příjmy a výdaje jsou příjmy a výdaji státního rozpočtu a příspěvkových organizací. Základní přídel RO a PO činí 2 % z ročního objemu nákladů na platy a náhrady platů, odměn za pracovní pohotovost (viz § 3 odst. 2) a stipendia interním vědeckým

aspirantům a zaměstnancům na studijních po-bytech. Dále stanoví, na co lze z fondu přispívat. **Ruší vyhlášku č. 210/1989 Sb.**

Opatření ústředních orgánů

Opatření Ministerstva práce a sociálních věcí o úpravě výše stravného při pracovních cestách

Trvá-li prac. cesta 5 – 12 hodin, přísluší stravné 44,- Kč. Trvá-li prac. cesta déle než 12 hod., nejvíce však 18 hod. činí stravné 68,- Kč. Pracovní cesta delší než 18 hod. činí stravné 107,- Kč. Nemůže-li se zaměstnanec stravovat na pracovní cestě kratší než 5 hod., může činit stravné 44,- Kč.

Cástka 84

317 Nařízení vlády o úpravě náhrady za ztrátu

výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě

Náhrada se poskytuje na žádost poškozeného procentní sazbou, počínaje prvním pololetem 1993 do konce roku 1995.

Opatření ústředních orgánů

Opatření Ministerstva financí ze dne 8. 12. 1995 o rozpočtové skladbě a jejích změnách a doplňcích k 1. lednu 1996

Opatření Ministerstva financí ze dne 15. 12. 1995 k roční účetní uzávěrce a k předkládání údajů roční účetní závěrky za rok 1995 u ústředních orgánů a rozpočtových a příspěvkových organizací jimi zřizovaných

Tato opatření budou uveřejněna ve Finančním zpravodaji.

Legislativně právní odbor KAV ČR

Manažerské plánovací systémy

Každý, kdo plánuje svůj pracovní čas, potřebuje k mít stálý přehled o jeho náplni, o splněných úkolech, o dalších aktivitách. Tuto potřebu dokonale splní manažerské plánovací systémy. Skládají se z časové, klíčové, rozhodovací a informační oblasti a mají řadu předešlých formulářů, např. denní, týdenní, roční, úkolový, telefonní atd.

Jinou součástí manažerských systémů jsou vkládané diáře, uzpůsobené pro školní i kalendářní rok, adresář, psací potřeby, kalkulačka, zásobníky na vizitky, diskety apod. Prostřednictvím takto polyfunkčního diáře si lze jednoduchým způsobem naplánovat celý den a mít stálý přehled o vykonané práci i o ak-

tivitách ve volném čase. Pomocí "myšlenkových map" lze rozkrývat jednotlivé problémy a rychle dospět k jejich řešení. Navíc je snadné všechny informace archivovat. Takové požadavky splňuje systém REGO a REGIO7.

"Považuji tyto systémy za kompletní přenosnou kancelář", říká Mgr. Karel Kamiš z české firmy Sdružení MAC, spol. s r. o., která se zabývá výrobou a distribucí plánovacích manažerských systémů REGO a REGIO7. Firma Sdružení MAC vyrábí plánovací manažerské systémy REGO ve třech provedeních: OFFICE, HAND a JUNIOR (který je vhodný pro studenty).

Levnější a menší (formátu A5) plánovací systém REGO (od 1250,- Kč) se hodí pro běžné používání užiteli, pracovníky ve vědě a školství i studenty. Draž-

ší (4200,- Kč) REGIO7 (formátu A4) je vhodný pro pracovníky managementu, např. ředitele a další vedoucí pracovníky.

Součástí REGIO7 je výjimečný REGIO DIARY, formule z klíčových oblastí na celý rok a podle typu pak psací potřeby, kalkulačka a různé další doplňky k manažerským plánovacím systémům.

Firma Sdružení MAC, spol. s r. o. si uvědomuje, že pracovníci ve vědě a školství se nemohou chlubit příliš velkými výdělkami, ale přesto jsou pro jejich práci manažerské plánovací systémy nepostradatelné. Proto se rozhodla poskytnout jim jednorázové slevy na plánovací systémy REGO OFFICE a REGO JUNIOR (blížší informace jsou připojeny). Tento manažerský systém, který staví čas do role vašeho silného spojence, se tak stává přístupnějším všem.

-kk-

● VŽDY
A VŠUDE MŮŽETE
PLÁNOVAT ŠKOLNÍ ROK,
ŘÍDIT SVŮJ ČAS,
ZMĚNIT IMAGE JIŽ DNEŠ
● MANAŽERSKÉ PLÁNOVACÍ SYSTÉMY PRO
UCITELE A PRACOVNÍKY VE VĚDĚ A ŠKOLSTVÍ

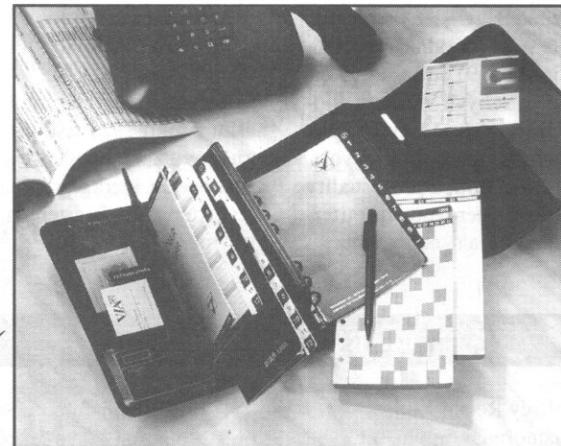
od 15. února do 31. března '96
**»PODPORA
ŠKOLSTVÍ '96«**

VÝRAZNÁ
SLEVA

■ Sdružení MAC, spol. s r. o., nabízí možnost vědeckým pracovníkům, učitelům, pracovníkům ve školství i studentům vlastnit manažerské plánovací systémy z řady REGO, které jsou uzpůsobeny pro školní i kalendářní rok.

■ Zájemci o další systémy z řady REGO nebo REGIO7 se mohou dozvědět podrobnější informace na uvedeném telefonním čísle.

△ REGO OFFICE
v kvalitní jemné kůži

2510 Kč

1600 Kč
+22 % DPH

△ REGO JUNIOR

v kvalitním plastu, napodobenině kůže

1250 Kč

900 Kč
+22 % DPH

■ VÝROBA, VELKOOBCHODNÍ
PRODEJ A ZÁSILKOVÁ SLUŽBA:

SDRUŽENÍ MAC, spol. s r. o.,

OBCHODNÍ ÚTVAR

Budějovická 5, 140 00 Praha 4,

telefon: (02) 6112 2840,

fax: (02) 6112 2803

Zahraniční kaleidoskop

Informace MŠMT o mezinárodních výzkumných programech (PECO, COPERNICUS, IV. rámkový program, COST, EUREKA, ESA, NATO a dalších) je k dispozici v sekretariátech všech ústavů. MŠMT přijímá žádosti o dozvědu do **29. března 1996, 12.00**.

Mellonova nadace nabízí prostřednictvím Americké akademie v Římě tříměsíční pobyt východoevropským specialistům v oborech archeologie, klasická studia, dějiny umění, postklasická studia (léta 300-1800, politická, hospodářská, kulturní a církevní historie, historie literatury, muzikologie), italská politická, ekonomická, kulturní a církevní historie, ději-

ny literatury a muzikologie od roku 1800). PhD nebo ekvivalent podmínkou, přihlášky do konkuru přijímá Americká akademie do **1. března 1996**, stipendium je 10 000 dolarů.

Původní zdroj informace k nahlédnutí u paní A. Štysové, Kancelář AV ČR, Národní 3, Praha 1, tel. 24 22 03 84, linka 480. □

NOVÉ KNIHY

Academia

- Pavel Spunar a kolektiv: *Kultura středověku*, Academia 1995, 226 stran, česky, váz. lamino.

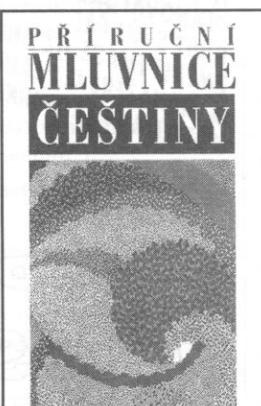
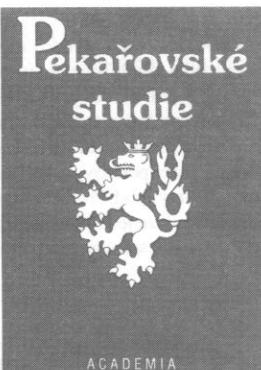
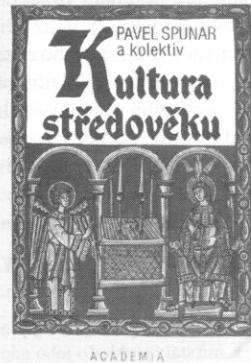
Ve druhém, přepracovaném a doplněném vydání vychází sborník esejů o kultuře historického údolí, které znovu budí živý zájem. Jednotlivé statí, zaměřené na filozofii, náboženství, kacířské proudy, vzdělanost, písemnictví, univerzitní život, hmotnou kulturu, výtvarné umění a hudbu, představují časovou sondu do kulturního klimatu barvitěho světa deseti století evropského středověku. Jsou určeny široké veřejnosti i studujícím historických oborů.

- Pekařovské studie – k vydání připravila Eva Kantúrková, Academia 1995, 192 stran, česky, váz.

Deset autorů (Josef Hanzal, Antonín Jehlička, Milan Jelínek, Eva Kantúrková, Luboš Kohout, Milan Machovec, Radomír Malý, Jaroslav Marek, Jaroslav Mezník a Petr Pithart) dokázalo v sevřené formě, z různých úhlů pohledu a s velkým osobním zaujetím říci o Josefu Pekařovi to podstatné, co bychom měli o této mimořádné osobnosti české historiografie vědět.

- Josef Bor: *Terezínské rekviem*, Academia 1995, 118 stran, česky, váz.

V novele Josefa Bora nejde pouze o životní příběh dirigenta, ojedinělé osobnosti české předválečné kultury, která svou vášní a nevídánou profesionálitou dokázala vést boj s deplácující realitou a nalézt pro sebe i své nejbližší způsob, jak zastavit čas a dotknout se věčnosti. Knížka je psána pro ty, kdo rozumějí hudbě, i pro ty, kdo v četbě hledají především napětí.

Filosofia, nakl. FÚ

- Vladimír Havlík: *Synergetika, návrat ke světu přírodních procesů*, Filosofia 1995, 91 stran, 49,- Kč.

Autor se zabývá vztahem filozofie a přírodních věd, zvláště pak filozofickými otázkami vývoje, vznikání, stávání a procesuality v souvislosti s nerovnovážnou termodynamikou a synergetikou.

- Slavomil Strohs: *Josef Winteritz a teorie relativity*, Filosofia 1995, 56 stran, 39,- Kč.

Objevná studie, zahrnující přednášku z roku 1921 a tu část Winteritzovy korespondence s rodiči a sourozenci, která se vztahuje k jeho stykům s A. Einsteinem a některými německými filozofy.

- Karlovy Vary studies in reference and meaning, Filosofia 1995, 432 stran, 280,- Kč. Editoři: James Hill, Petr Kotátko.

Sborník příspěvků, přednesených na mezinárodní karlovarské konferenci na téma Význam a reference. V angličtině 432 stran.

PŘÍRUŠTKY KNAV

- Geoffrey Regan: *Guinnessova kniha námořních omylů*, Velryba 1995, 186 stran, překl. z angličtiny.

Autor přichází s poutavým přehledem námořních omylů od starého Říma až po válku o Falklandské ostrovy. Detailně rozebírá chyby a omyly, ke kterým došlo v klíčových námořních bitvách a taženích jako napříkladu Navaria, Visu, Cušimi, či v Dardanelách.

- Příruční mluvnice češtiny – kolektiv autorů Ústavu českého jazyka FF Masarykovy univerzity v Brně, nakladatelství Lidové noviny 1995, 800 stran, dop. cena 294,- Kč.

Nová mluvnice současného českého jazyka pojednává o zvukové stavbě a výslovnosti, o slovní zásobě, o slovních druzích a tvarech slov, i o stavbě vět a textů včetně jejich funkcí. Je určena všem uživatelům jazyka, kteří se chtějí poučit o jazykové správnosti a kultivovaném projevu psaném i mluveném.

- Michal Tomášek: *Právo staré Číny*, Codex 1995, 89 stran.

Publikace pojednává o vzniku a nejstarším vývoji tradičního čínského práva. Klade důraz na význam filozofických učení konfucianismu, legitizmu a taoizmu pro právní vývoj Číny.

Vybráno z publikací poskytnutých zdarma českými nakladatelstvími Knihovně AV ČR.

Omlouváme se čtenářům a hlavně nakladatelství Český spisovatel a.s. za chybu, kterou jsme v minulém čísle AB udělali v jeho názvu.

